

Els salaris, el tren, el gas o la llum puguen, baixen o es congelen el 2021?

Els autònoms hauran d'assumir un nou augment de la quota i els cotxes i les begudes ensucrades seran també més cars, però molts serveis mantindran el cost d'aquest any

Un tren a la collada de Toses | Josep M. Montaner

Aquest 2020 ha estat un any difícil per a moltes famílies, que han vist reduïts els seus ingressos a causa del tancament de negocis, l'augment de l'atur o l'aplicació de mesures com els ERTO. I malgrat que el 2021 es preveu una certa recuperació, a mesura que la vacunació avanci i la pandèmia remeti, el cost de determinats productes i serveis que s'actualitzen el gener, així com l'evolució dels salaris, prestacions i impostos, poden posar-ho més o menys fàcil.

Per aquest motiu, moltes administracions han decidit congelar les taxes i els preus que depenen d'elles, i els pressupostos de l'Estat preveuen menys increments tributaris dels que PSOE i Podem havien acordat en l'anterior projecte tombat del 2019. Repassem, en tot cas, 25 quantitats que puguen, baixen o es mantenen i que es poden notar a les butxaques dels catalans.

SERVEIS ESSENCIALS

1- Electricitat: El govern espanyol prorroga els peatges d'accés d'energia elèctrica, mantenint, per tant, el preu de la part fixa de la factura de la llum, la qual representa el 40% del total. Almenys fins a l'abril, quan entrarà en vigor una nova estructura del rebut que, en el cas dels domicilis, inclourà tres trams horaris.

2- Gas: En canvi, l'executiu central incrementa la Tarifa d'Últim Recurs del gas un 5,97%. Pels clients amb consums iguals o inferiors a 5.000 kWh anuals (TUR1, els que l'usen per escalfar aigua), la pujada serà del 4,6%, mentre que els clients amb consums entre 5.000 i 50.000 kWh (TUR2, els que també tenen calefacció de gas) patiran un increment del 6,3%. Tot i això, el preu serà encara menor que fa un any, ja que s'ha anat baixant durant el 2020.

3- Aigua: L'Àrea Metropolitana de Barcelona ha congelat la tarifa als 23 municipis que gestionen l'aigua a través d'Aigües de Barcelona, després que l'any passat se'n rebaixés un 5% el cost. Malgrat tot, la realitat municipal serà molt diversa arreu del país i, per exemple, Lleida ha pactat pujar el cost un 7,5% en tres anys (<https://www.naciodigital.cat/lleida/noticia/40388/acord-erc-psc-comu-pujar-preu-aigua-lleida-mitjana-anys>).

4- Lloguers: La Generalitat té previst començar a actuar d'ofici aquest 2021 per fer aplicar la llei que regula els preus dels lloguers (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211752/govern-evitara-fins-al-2021-multes-ofici-anunciants-vulnerin-regulacio-dels-lloguers>), que va ser aprovada pel Parlament el setembre. Malgrat que al principi el compliment per part dels portals immobiliaris era limitat, les multes per forçar-lo haurien d'arribar aviat i, amb això, s'hauria de contenir el cost d'un bé essencial com el de l'habitatge.

TRANSPORT

5- Transport públic: L'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) ha decidit congelar les tarifes de tots els seus títols i allargar la caducitat dels títols vigents ara fins al 31 de desembre del 2021, malgrat l'elevat dèficit que acumula. A Renfe ha passat el mateix, i el servei de Rodalies mantindrà les tarifes, ja que queda integrat dins el sistema tarifari de l'ATM.

6- Taxi: El Consell Metropolità de l'AMB va aprovar també, a finals de novembre, no pujar tarifes de cara al 2021, després d'un acord unitari a la Taula Tècnica del Taxi, mantenint la baixada de bandera en 2,25 euros, així com la resta de preus vigents.

7- Peatges: Les autopistes que depenen de la Generalitat reduiran el preu a l'entorn del 0,7%-0,8%, segons les noves tarifes aprovades (<https://web.gencat.cat/ca/actualitat/detall/S-aprova-la-revisio-dels-peatges>), mentre que les estatals ho faran entre un 0,08% i un 0,11%. El setembre, a més, algunes autopistes passaran a ser gratuïtes (almenys en un primer moment): la C-32 Nord (els peatges Montgat-Mataró-Palafolls-Tordera), la C-33 entre Barcelona i Montmeló, l'AP-2 entre Alfajarín (Saragossa) i el Vendrell, i els trams que restaven de l'AP-7 (entre Tarragona i la Jonquera).

8- Cotxes: El preu dels vehicles nous pujarà a partir del gener perquè entrarà en vigor la nova normativa d'emissions, més exigent i que farà que molts cotxes que fins ara no haurien pagat l'impost de matriculació passin a fer-ho o que alguns que ja ho feien hagin d'abonar una major

quantitat. L'increment dependrà del nivell d'emissions de CO2 i pot anar de menys de 500 euros a més de 2.000.

9- Dièsel: El preu del gasoil es mantindrà estable, almenys pel que fa a la tributació, ja que seguirà subvencionat. El borrador dels pressupostos de l'Estat preveia incrementar la tributació de 30,7 cèntims per litre a 34,5, per acabar equiparant-lo als 40,25 de la benzina, però el PNB va acordar retirar aquest augment a canvi del seu suport.

10- Avió: Els viatges en avió podrien ser més barats, ja que Enaire ha tornat a rebaixar les taxes de navegació aèria un 11% en les rutes peninsulars i un 8,5% en la de les Canàries, essent la retallada més elevada d'Europa. Aquesta mesura pot repercutir en el preu dels bitllets o simplement ajudar a respirar unes companyies amb dificultats.

11- Bicing: Les tarifes del sistema de bicicletes de Barcelona es congelen aquest 2021, quedant-se en 50 euros en l'abonament anual amb pagament per ús i en 35 euros si és amb tarifa plana, a banda del cost en funció de l'estona d'ús.

12- TGV: La liberalització de la gran velocitat ferroviària serà aviat una realitat i Ouigo, el nou operador de baix cost que farà el trajecte entre Barcelona i Madrid a partir del 10 de maig, ja ven bitllets a 9 euros, més de quatre cops menys que el preu de Renfe.

INGRESSOS

13- Salari mínim: El govern espanyol ha decidit no apujar aquest cop el salari mínim interprofessional, el qual quedarà en 950 euros en 14 pagues. En principi, és una decisió temporal a l'espera d'un acord entre els agents socials, però les patronals rebutgen en rodó incrementar la quantitat.

14- Salaris públics: Els treballadors del sector públic sí que veuran augmentada la seva retribució un 0,9%, una quantitat inferior al 2% d'aquest 2020.

15- Pensions: El mateix 0,9% de l'IPC creixeran les pensions dels jubilats, mentre el govern espanyol debat encara com reduir el cost total d'aquesta partida. Tot i això, els plans de pensions privats individuals passaran a desgravar menys: d'un màxim de 8.000 euros a 2.000.

16- Subsidi d'atur: Els pressupostos espanyols van augmentar un 5% l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Públics (Iprem) després de diversos anys pràcticament congelat, i a partir d'aquest es calculen algunes prestacions de l'Estat com el subsidi d'atur, el qual es veurà incrementat aquest 2021.

IMPOSTOS

17- IRPF: A l'hora de fer la declaració de la renda relativa als ingressos del 2020, s'aplicaran els canvis aprovats als pressupostos catalans, els quals beneficien les persones amb salaris baixos,

ja que el mínim exempt passa de 5.550 a 6.105 euros per als contribuents que ingressin fins a 12.450 euros anuals. Per contra, els contribuents amb rendes superiors a 90.000 euros hauran de pagar més. De cara a l'any següent, s'aplicarà també dos nous trams superiors implementats a nivell estatal i que gravaran més a partir dels 200.000 euros.

18- Altres impostos: Els pressupostos estatals també apugen del 2,5% al 3,5% l'impost de patrimoni a les fortunes de més de 10 milions, l'impost de societats reduirà del 100% al 95% l'exempció fiscal a les plusvàlues de filials a l'estranger -per ara, a grans empreses-, les noves pòlisses d'assegurança -de la llar, el cotxe...- passaran d'un tipus del 6% al 8%, s'implementa un impost sobre transaccions financeres -taxa Tobin- del 0,2% per la compra d'accions a grans empreses, i finalment s'aplicarà la taxa Google.

19- IBI: A l'espera del que faci cada ajuntament, els valors cadastrals no pujaran tant com estava previst, ja que, de les 500.000 revisions que pretenia fer l'Estat el 2020 -algunes d'elles, a ciutats catalanes-, pràcticament se n'ha fet una desena part. Vol posar-se al dia aquest any, però per ara el valor dels edificis no creix i, per tant, tampoc la base imposable a l'IBI.

20- Quotes d'autònoms: Tal com preveia el reial decret per actualitzar les quotes dels autònoms del 2018, aquest gener previsiblement tornaran a pujar. Ja ho va fer la quota mínima fins als 286,3 euros el novembre i ara segurament tornarà a incrementar-se fins als 289, mentre que la quota màxima augmentaria dels 1.221,03 a 1.233,2 euros.

ALTRES PRODUCTES

21- Begudes ensucrades: Un dels pocs canvis a l'IVA aquest any serà a les begudes ensucrades, que deixaran de tenir un tipus reduït del 10% i tributaran al general del 21%, cosa que previsiblement repercutirà en un major preu de venda al públic.

22- Zoo i Tibidabo: L'Ajuntament de Barcelona ha decidit congelar l'entrada al Zoo de Barcelona, així com també al Park Güell o les tarifes per a les instal·lacions esportives municipals, però anar al Parc d'Atraccions Tibidabo serà més car el juny, quan es posi en marxa la Cuca de Llum -el nou funicular i porta d'entrada al parc-, fins als 35 euros per a adults. L'entrada d'adult a la Fundació Mies van der Rohe puja també de 5 a 7 euros.

23- Cursos i tallers en línia: L'Ajuntament de la capital permet a centres cívics, ludoteques, casals de barri, de joves i de gent gran reduir en un 15% el preu dels cursos i tallers que es facin en línia.

24- Movistar Fusión: Com ocorre habitualment, Movistar encareix algunes tarifes a partir del 12 de gener, entre 2 i 3 euros al mes. Teòricament, va lligat a un increment també de la velocitat de la fibra, però, mentre que el preu augmentarà automàticament, les noves prestacions s'hauran de demanar. Ho explica l'Organització de Consumidors i Usuaris (<https://www.ocu.org/tecnologia/internet-telefonía/noticias/subida-tarifas-movistar-2021>) (OCU).

25- Amazon Prime Now: El servei d'entrega en dues hores d'Amazon a Barcelona i entorn passarà de costar 2,9 a 3,9 euros a partir del 8 de gener, amb un preu mínim de la comanda que serà de 15 euros i amb la gratuïtat del servei garantida ja no des dels 40 euros sinó des dels 50.